

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради ІДГУ

від 30 червня 2020 р.

Протокол № _____

Голова вченої ради

Ярослав КІЧУК

Введено в дію наказом ІДГУ

від 30 червня 2020 р. № 45

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВІ ГУРТКИ ТА ПРОБЛЕМНІ ГРУПИ
ІЗМАЇЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

Зміни до положення:

Затверджено рішенням вченої ради ІДГУ:
від 24.09.2024 р., протокол № 3

Введено в дію наказом ІДГУ
від 24.09.2024 р. № 150

1. Загальні положення

1.1. Науково-дослідна робота студентів (НДРС) - один із найважливіших засобів підвищення якості підготовки фахівців у вищій школі, який охоплює комплекс заходів наукового, методичного, організаційного характеру задля забезпечення набуття студентами навичок наукових досліджень відповідно до обраної спеціальності у межах освітнього процесу й поза ним.

Для реалізації цих заходів створюються студентські наукові гуртки або проблемні групи.

1.2. Науковий гурток - об'єднання студентів при кафедрі (кафедрах), що формується за напрямком наукової діяльності кафедри відповідно до профілю кафедри (кафедр).

Робота в гуртках забезпечує необхідне поєднання групових форм роботи (бесіди, диспути, тематичні вечори) з обов'язковим дослідженням кожним студентом індивідуальної теми. Робота в гуртках має творчий характер і виховує у студента якості дослідника. Діяльність студентських наукових гуртків сприяє розвитку професійної компетентності, розумінню студентом наукових проблем у різних галузях науки, техніки, культури, формуванню здатності застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, прищепленню студентам навичок ведення наукових дискусій тощо. До складу студентського наукового гуртка входять, як правило, студенти I-II курсів.

1.3. Проблемна група - об'єднання студентів при кафедрі (кафедрах), учасниками якого є здібна талановита молодь, залучена до здійснення наукових досліджень за напрями наукової роботи кафедр. Проблемна група дає можливість вивчення обраної теми ґрунтовніше і різнобічніше. Об'єктом наукового дослідження може бути проблема, якою займається науковий керівник цієї групи. Завданнями членів проблемної групи є обговорення теоретичних проблем, розв'язання актуальних науково-технічних питань, проведення циклу досліджень. У проблемних групах студенти ознайомлюються з методикою планування й проведення експерименту, беруть участь в обговоренні й оформленні отриманих результатів із конкретної тематики, над

якою працює кафедра, керівник групи. До складу проблемної групи входять студенти III-IV курсів та магістранти.

2. Мета і завдання студентського наукового гуртка та проблемної групи

2.1. Метою роботи студентського наукового гуртка та проблемної групи є створення умов для науково-дослідної діяльності здібних і талановитих студентів.

2.2. Основними завданнями студентського наукового гуртка та проблемної групи є:

- виявлення талановитих та активних студентів;
- організація науково-дослідної роботи студентів;
- поглиблене вивчення студентами обраної теми;
- залучення студентів до дослідження наукових проблем кафедри;
- розвиток у студентів компетентностей науковця.

2.3. Форми роботи студентського наукового гуртка та проблемної групи: засідання, участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, наукових дослідженнях, публікації наукових статей, підготовка та презентація результатів наукового дослідження на всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт участь, проєктна діяльність.

3. Організація і керівництво студентським науковим гуртком і проблемною групою

3.1. Наукові гуртки та проблемні групи створюються рішенням кафедри.

3.1.1. Кількість членів студентського наукового гуртка не менше 15 студентів I-II курсу.

3.1.2. Кількість членів проблемної групи становить не менше 10 осіб III-IV курсу та магістратури.

3.2. Поточну роботу студентського наукового гуртка та проблемної

групи організовує і контролює науковий керівник, що призначається рішенням кафедри з числа науково-педагогічних працівників кафедри та затверджується наказом ректора ІДГУ.

Керівництво діяльністю студентського наукового гуртка та проблемної групи здійснює викладач, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук або викладач, який не має наукового ступеня, але має значні наукові досягнення.

3.3. Засідання студентської проблемної групи проводиться не менше 2 разів на семестр. Результатом роботи проблемного гуртка має стати:

- публікація кожним членом проблемної групи результатів дослідження у збірнику наукових праць та/або у виданні, що входить до переліку фахових видань України категорії Б;

- підготовка не менше однієї роботи на всеукраїнській конкурс та/або міжнародний конкурс студентських наукових робіт за темою роботи проблемної групи у межах відповідної спеціальності.

Засідання студентського наукового гуртка повинно проводитися не менш ніж 3 разів на семестр. Основним результатом роботи студентського наукового гуртка має бути оформлення стенду/аудиторії під час проведення Фестивалю науки та арт-проектів або публікація наукової статті.

3.4. Кількість наукових гуртків та проблемних груп не може бути більше однієї зі спеціальності.

3.5. На початку навчального року керівником гуртка або проблемної групи складається графік проведення засідань на навчальний рік. У графіку повинна бути вказана дата проведення засідань, час та аудиторія, в якій відбуватимуться засідання.

3.6. На початку навчального року керівник гуртка або проблемної групи складає річний план роботи, який розробляється відповідно до науково-дослідної тематики кафедри. План роботи погоджується на першому засіданні студентського наукового гуртка чи проблемної групи на першому засіданні, затверджується рішенням кафедри (кафедр) та подається до ректорату(один екземпляр).

4. Члени наукового гуртка та проблемної групи

4.1. Членом наукового гуртка чи проблемної групи може бути кожен студент університету, який успішно виконує навчальний план та виявляє бажання і схильність до науково-дослідної роботи.

4.2. У своїй діяльності члени гуртка або проблемної групи керуються нормами наукової і професійної етики.

4.3. Права й обов'язки членів студентського наукового гуртка та проблемної групи:

- бути присутнім і виступати з доповідями й науковими повідомленнями на засіданнях студентського наукового гуртка та проблемної групи;

- виконувати науково-дослідну роботу під керівництвом науково-педагогічного працівника кафедри;

- публікувати свої роботи в загально університетських та інших наукових виданнях;

- брати участь у наукових конференціях, олімпіадах, виставках та конкурсах різного рівня;

- брати участь у всіх заходах, що організуються в межах діяльності студентського наукового гуртка та проблемної групи;

- сприяти залученню до гуртка або проблемної групи нових членів;

- складати спільно з науковим керівником плани і звіти про роботу студентського наукового гуртка та проблемної групи.

4.4. Члени наукових гуртків та проблемних груп можуть бути виключені з їхнього складу, якщо вони:

- закінчили навчання в університеті;

- не виконують план;

- без поважних причин не беруть участі в роботі наукових гуртків.

4.5. За особами, виключеними з наукових гуртків та проблемних груп, зберігається право у місячний термін подати апеляцію до відповідної ради наукового товариства університету (факультету).

5. Права та обов'язки керівника наукового гуртка чи проблемної групи

5.1. Керівник наукового гуртка чи проблемної групи відповідає за організацію та проведення науково-дослідної роботи студентів за напрямком наукової діяльності кафедри.

5.2. Керівник наукового гуртка чи проблемної групи проводить індивідуальні співбесіди з членами гуртка чи групи, виявляє коло їх наукових інтересів і рівень підготовки, розподіляє тематику наукових досліджень та надає відповідну допомогу.

5.3. Керівник відповідає за планування роботи та звітування, організацію і якісне проведення засідань гуртка чи проблемної групи, розгляд на них актуальних наукових доповідей.

5.4. Керівник наукового гуртка чи проблемної групи організовує проведення та участь членів гуртка чи проблемної групи в науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах та конкурсах.

5.5. Керівник наукового гуртка чи проблемної групи порушує клопотання перед керівництвом кафедри (кафедр), інституту та факультету про заохочення або відзначення найактивніших членів наукового гуртка чи проблемної групи.

5.6. Керівник наукового гуртка чи проблемної групи подає пропозиції керівництву кафедри, факультету й університету щодо поліпшення науково-дослідної роботи студентів.

5.7. Керівник наукового гуртка чи проблемної групи надає допомогу студентам у підготовці робочого плану наукового дослідження та пошуку необхідної наукової і спеціальної літератури та інших джерел інформації; в оформленні результатів наукової роботи; в підготовці тез виступів і доповідей до участі у наукових семінарах та конференціях; у підготовці публікацій за результатами наукового дослідження; у впровадженні результатів дослідження в практику й навчальний процес.

5.8. Керівник наукового гуртка чи проблемної групи відповідає за ведення документації гуртка (проблемної групи) та контролює хід виконання наукового дослідження.

6. Документація наукового гуртка та проблемної групи

6.1. План роботи на навчальний рік, затверджений засіданням кафедри, який містить назву наукового гуртка чи проблемної групи, керівника, мету й завдання, склад групи, календарний план заходів, терміни проведення засідань. (Додаток 1).

6.2. Тематика наукових досліджень студентів, затверджується на засіданні кафедри (Додаток 2).

6.3. Протоколи засідання наукового гуртка чи проблемної групи надаються наприкінці навчального року на кафедру та до науково-педагогічного відділу.

6.4. Після кожного засідання наукового гуртка або проблемної групи керівник повинен викласти на сайт результати засідання (інформація про засідання та фото).

6.5. Звіт керівника студентського наукового гуртка чи проблемної групи заслуховується і затверджується на засіданні кафедри (кафедр) (Додаток 3).

7. Загальні вимоги до науково-дослідної роботи

7.1. Наукова робота повинна відповідати таким основним вимогам:

- актуальність досліджуваної теми;
- наявність елементів новизни дослідження, неприпустимість плагіату й компіляції;
- теоретична або практична спрямованість дослідження;
- використання сучасних джерел інформації, наукової і спеціальної літератури;
- наявність аналізу нормативно-методичної бази із теми дослідження;

- наявність емпіричного матеріалу;
- використання архівних матеріалів;
- застосування сучасної методології наукових досліджень;
- наявність огляду провідного національного та закордонного досвіду роботи;
- формування проблемних питань, висновків і пропозицій з теми дослідження.

7.2. Наукові роботи студентів можуть виходити у співавторстві, зокрема й спільно з викладачем або іншим студентом.

7.3. Свідченням високої оцінки наукового дослідження є:

- здобуття премій, дипломів, сертифікатів і призових місць у конкурсах на кращу наукову роботу;
- державна реєстрація винаходу;
- публікація результатів дослідження у виданнях, що входять до переліку фахових видань України категорії А і Б;
- впровадження результатів дослідження в практичну діяльність або освітній процес;
- виступи за результатами дослідження на наукових семінарах і конференціях (опублікування тез виступів).

7.4. Наукові розробки підготовлені членами гуртка або проблемної групи зберігаються на кафедрі (лабораторії) впродовж 3-х років чи на сторінці кафедри на сайті університету.

Ректор ІДГУ

Ярослав КІЧУК

Додаток 1 до Положення про студентські наукові гуртки та проблемні групи

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри

назва кафедри
(протокол № ____ від ____)
Зав. кафедрою _____
підпис

**ПЛАН РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ (НАУКОВОГО ГУРТКА)**

НА / НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Назва групи (гуртка): _____

Науковий керівник: _____

(прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Мета і завдання: _____

Склад групи:

№	Прізвище, ім'я студента	курс	група

Календарний план роботи:

№	Назва і вид роботи	виконавці	термін виконання

Науковий керівник: _____

підпис

прізвище, ініціали

УЗГОДЖЕНО

Декан факультету

підпис

прізвище, ініціали

«_____»р.

Додаток 2 до Положення про студентські наукові гуртки та проблемні групи

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри

назва кафедри
(протокол № ____ від ____)
Зав. кафедрою _____
підпис

**ТЕМАТИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ (НАУКОВОГО ГУРТКА)
ЗА / __ НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Назва групи (гуртка): _____

Науковий керівник: _____

(прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада)

№	Прізвище, ім'я студента	Тема наукового дослідження

Науковий керівник: _____

підпис

прізвище, ініціали

УЗГОДЖЕНО

Декан факультету

підпис

прізвище, ініціали

«_____»р.

Додаток 3 до Положення про
студентські наукові гуртки та
проблемні групи

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри

назва кафедри
(протокол № ___ від ___)
Зав. кафедрою _____
підпис

**ЗВІТ ПРО РОБОТУ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ (НАУКОВОГО ГУРТКА)**

ЗА ___ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Назва групи (гуртка): _____

Науковий керівник: _____

(прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада)

№	Назва і вид роботи	виконавці	Результати виконання

Науковий керівник: _____

підпис

прізвище, ініціали

УЗГОДЖЕНО

Декан факультету

підпис

прізвище, ініціали

«_____»р.